

модифікації з метою вдосконалення. Важливим, на наш погляд, є і підвищення професійної компетентності викладачів у сфері лінгводидактичного тестування через участь у цільових курсах і семінарах з підвищення кваліфікації, що пропонуються провідними міжнародними інституціями у сфері викладання іноземних мов.

Список літератури

1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / під загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.
2. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков. – СПб. : Изд-во «Cambridge University Press», 2001. – 224 с.
3. Bachman L., Palmer A. Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests / L. Bachman, A. Palmer. – Oxford: Oxford University Press, 2004. – 377 p.

УДК 373.5.091.26-026.912-021.462

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ВІД ФОРМИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Науменко С. О., к. пед. н.
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Summary. *The materials of the forum highlight the results of an experimental study as to the dependence of the results of monitoring of educational achievements of basic secondary education seekers (pupils) from the form of test tasks.*

Keywords: *monitoring of educational achievements; state final examination; independent external evaluation; forms of test tasks; test task of open form; test task of closed form.*

Запровадження в Україні державної підсумкової атестації (далі – ДПА) у формі зовнішнього незалежного оцінювання (далі – ЗНО) по закінченню закладів базової середньої освіти (гімназії), яке проголошено Законом України «Про освіту» (2017 р.) та проектом Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2019 р.), потребує перегляду мети ДПА в закладах базової середньої освіти та типів і форм тестових завдань ДПА у формі ЗНО в тестах з різних предметів.

Нині в Україні у тестах ЗНО для випускників 11 класу переважну більшість завдань складають завдання закритої форми: від 73% (у тесті з математики) до 100% (у тесті з біології). У країнах близького зарубіжжя (Казахстані, Молдові, Республіці Білорусь) у тестах ДПА (шкільних

державних випускних іспитів) по закінченню закладів базової середньої освіти також переважають завдання закритої форми (з вибором однієї правильної відповіді) [2]. У європейських країнах на іспитах ДПА і ЗНО використовуються, переважно, тестові завдання відкритої форми [1, с. 45; 3].

Чи залежать результати моніторингу навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (учнів) від форми тестових завдань? Під час виконання наукового дослідження з теми «Методика державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання випускників гімназії» наукові працівники відділу моніторингу та оцінювання якості загальної середньої освіти Інституту педагогіки НАПН України досліджували це питання.

Для розв'язування цього питання, зокрема з географії, науковими працівниками відділу було створено тести для дев'ятикласників двох типів: один тест містив лише завдання закритої форми (завдання з вибором однієї правильної відповіді із чотирьох варіантів), інший – лише завдання відкритої форми (з короткою відповіддю). Тестові завдання у першому і другому тестах були ідентичними.

Експериментальне дослідження проводилося у два етапи.

На *першому етапі дослідження* було створено тести з географії, які склалися з 6 тестових завдань. Тести виконували дев'ятикласники середньої загальноосвітньої школи № 25 м. Києва. В експерименті взяв участь 41 здобувач базової середньої освіти.

Під час дослідження було виявлено залежність результатів моніторингу навчальних досягнень здобувачів гімназії від форми тестових завдань: відповідаючи на завдання закритої форми, здобувачі базової середньої освіти отримують кращі результати. Так, із 6 максимально можливо отриманих балів за тест з географії середня оцінка здобувачів освіти за тест із завданнями закритої форми склав 3,2 бали, за тест із завданнями відкритої форми – 2,3 бали. Тобто, завдання закритої форми є легшими для здобувачів освіти, ніж завдання відкритої форми. Зсув на користь тесту із завданнями закритої форми склав 27,5%.

На *другому етапі дослідження* тести з географії було доповнено і вони містили по 12 тестових завдань. В експерименті взяли участь 119 дев'ятикласників загальноосвітньої середньої школи № 54 м. Києва та Хмельницького ліцею № 17.

Під час дослідження було підтверджено висновок про залежність результатів моніторингу навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти від форми тестових завдань. Із 12 максимально можливо отриманих балів за тест з географії середня оцінка здобувачів освіти за тест із завданнями закритої форми склав 6,0 балів, за тест із завданнями відкритої форми – вдвічі менше (2,9 балів). Зсув на користь тесту із завданнями закритої форми був 51,5%.

Висновки. Під час експериментального дослідження, яке проводилося в межах виконання наукового дослідження з теми «Методика державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання

випускників гімназії» і в якому взяли участь дев'ятикласники середньої загальноосвітньої школи № 25 м. Києва, загальноосвітньої середньої школи № 54 м. Києва та Хмельницького ліцею № 17, було виявлено залежність результатів моніторингу навчальних досягнень здобувачів середньої освіти (учнів) від форми тестових завдань. Так, відповідаючи на завдання закритої форми, здобувачі базової середньої освіти отримують кращі результати. Використання в тестах завдань відкритої форми разом із завданнями закритої форми дає об'єктивніші дані щодо рівня навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти.

Список літератури

1. Ващенко Л. Особливості іспитів з біології у країнах зарубіжжя. *Біологія і хімія в рідній школі*. 2019. № 2. С. 38–45.

2. Головки С.Г., Науменко С.О. Сучасний підручник близького зарубіжжя у контексті запровадження зовнішнього оцінювання здобувачів гімназійної освіти. *Проблеми сучасного підручника* : зб. наук. праць. Київ : Педагогічна думка, 2018. Вип. 21. С. 104–117.

3. Науменко С. О. Перспективи зовнішнього незалежного оцінювання на рівні базової середньої освіти в Україні у векторах європейського досвіду. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 1. С. 5–15.

УДК 340.122

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДІАЛОГУ В УМОВАХ ІСНУВАННЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОГО СУСПІЛЬСТВА

Нестеренко О.М,
*Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна*

Summary. *The article is devoted to the study of the necessity of forming a culture of dialogue as one of the conceptual landmarks that would become the basis of life for all inhabitants of a multicultural society.*

Keywords: *multicultural society, intercultural dialogue, culture of dialogue, legal education, legal awareness*

Будь-яка культура за своєю природою є діалогічною, оскільки вона може розвиватися лише за умови наявності конструктивного обміну думками. У діалозі реалізується два природних людських стремління: прагнення сказати і бути почутим та прагнення зрозуміти і бути зрозумілим. Говорячи словами Поля Рікера, кожній людській спільноті необхідно дотримуватися «правила розсудливості»: «Насамперед довіряй чужим словам – потім сумнівайся, якщо для цього є серйозні причини» [1, с.165]. Це є основою людського взаєморозуміння. О.М. Троїцька наголошує на тому, що завдяки діалогу